

Цугунян Анна Арамівна

студентка 4 курсу кафедри теорії музики

ХНУМ імені І. П. Котляревського

науковий керівник –

кандидат мистецтвознавства, доцент

Борисенко М. Ю.

СУЧАСНА СИСТЕМА МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ РУМУНІЇ ТА ЇЇ ІНФРАСТРУКТУРА

Музична освіта у Румунії традиційно містить три важливі етапи, які розрізняються залежно від вікових категорій здобувачів та рівня їхньої музичної підготовки. Музична освіта у Румунії знаходиться у підпорядкуванні Міністерства освіти, а також міського самоврядування – мерії, муніципалітету, якщо це стосується державних, а не приватних навчальних закладів.

Перший етап так званої початкової мистецької освіти охоплює музичні студії, школи мистецтв, перші чотири класи гімназійних шкіл мистецтв та музичних коледжів. Музичні студії у Румунії є переважно приватними закладами, куди приймаються учні незалежно від музичних здібностей та віку. Це доволі відкритий простір для тих, хто хоче навчатися музиці. Тільки у Бухаресті відомо близько 25-ти шкіл мистецтв, музичних клубів та студій. Аналогічні навчальні заклади є і в інших великих румунських містах – Тімішоарі, Брашові, клуж-Напоці, Сучаві, Констанці, Яссах тощо. Система музичної освіти також включає приватні

навчальні заклади, такі, як *Music for all school*, де викладають гру на фортепіано, гітарі, скрипці, надають уроки вокалу, а також курси підвищення кваліфікації з теорії музики, продюсування та композиції. Їхні програми акредитовані Європейською рамкою кваліфікацій (EQF). Існують також екзаменаційні центри Міжнародної школи музикантів (*ISoM - International school of musicians*).

Початкову музичну освіту надають школи мистецтв – це державні акредитовані заклади, наприклад є *Școala de artă București*. Тут навчають грі на різних інструментах: фортепіано, скрипці, синтезаторі, гітарі, ударних, акордеоні. Є також курси джазової імпровізації, естрадного, академічного та народного співів. Але кожен курс включає в себе обов'язкове вивчення теорії музики раз на тиждень на рівні з вивченням спеціальності. Термін навчання у таких школах короткий, зокрема, у Бухарестській школі мистецтв він складає усього три роки і не має вікових обмежень.

Початкова музична освіта представлена і в гімназійних школах мистецтв (*Școala gimnazială de arte*). Це звичайні гімназії, де, окрім загальноосвітніх предметів, поглиблено вивчаються мистецькі. У Бухаресті таких шкіл 6. Так, наприклад, у школі номер 4 (*Școala gimnazială de arte nr. 4*) вивчення теорії музики у I–IV класах займає дві години на тиждень у групах від чотирьох до десяти учнів, а з п'ятого класу заняття проходять 3 рази на тиждень. Усього гімназійна школа розрахована на 8 років навчання. Оскільки в Румунії повна загальна середня освіта включає 12 класів, то далі передбачений вступ до ліцею. Принциповою

відмінністю гімназійної школи мистецтв від звичайної школи мистецтв стає наявність вивчення загальноосвітніх дисциплін.

Другий етап – це середня спеціалізована освіта, що представлена музичними коледжами та ліцеями, коледжами та ліцеями мистецтв, вони є аналогом українських музичних десятирічок. Тут є і початковий цикл навчання – I–IV класи, середній «гімназійний» – V–VIII класи та «ліцейний» цикл – IX–XII класи. У Бухаресті – це Національний музичний коледж «Джордже Енеску» (*Colegiul Național de Muzică „George Enescu”*), Національний коледж мистецтв ім. Діну Ліпаць (*Dinu Lipatti National College of Art*), у Тімішоарі – Національний коледж мистецтв «Іон Віду» (*Colegiul Național de Artă „Ion Vidu”*), у Брашові – Музичний коледж «Тудор Чорта» (*Colegiul de Muzică „Tudor Ciortea”*), Національний коледж мистецтв імені Октава Бенчіле (*Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă”*), у Клуж-Напоці – Музичний коледж імені Сигізмунда Тодуце (*Colegiul de Muzică „Sigismund Toduță”*), Національний коледж мистецтв «Регіна Марія» (*Colegiul Național de Arte „Regina Maria”*), у Сучаві – Коледж мистецтв «Сіпріан Порумбеску» (*Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu”*).

Третім етапом є вища освіта. У монографії «Музична освіта в країнах-членах Європейського Союзу» В. Черкасова зазначено, що цей етап розподіляється на «три рівня або три цикли: перший цикл вищої освіти – бакалаврат: *Diplomă de Licență*, 3–4 роки, 180–240 ЄКТС. Може включати короткий цикл вищої освіти тривалістю 3

роки; другий цикл вищої освіти – магістратура: *Diploma de Master*, 1–2 роки, 60–120 ЄКТС. Третій цикл вищої освіти – докторантура: *Diploma de Doctor*, 3 роки» (Черкасов, 2025). Вищу спеціалізовану музичну освіту надають ряд навчальних закладів, зокрема, Національний університет музики в Бухаресті (*Universitatea Națională de Muzică București – UNMB*), факультет музики та театру Західного університету Тімішоари (*Universitatea de Vest din Timișoara – UVT*), Національний університет мистецтв імені Джордже Енеску (*Universitatea Națională de Arte „George Enescu”*) у м. Ясси, музичний факультет Трансільванського університету Брашова (*Universitatea Transilvania din Brașov*), Національна музична академія імені Георге Діми (*ANMGD*) у м. Клуж-Напока.

Отже, система сучасної музичної освіти Румунії є досить розвинутою, що є показовою ознакою динаміки розвитку музичного мистецтва, у цілому. У країні діє велика кількість спеціалізованих навчальних закладів у різних містах, є доступ до музичної освіти великої кількості здобувачів. Наявність трьох етапів навчання дає змогу отримати знання та навички з музичного мистецтва, розкрити свій талант у цій сфері як аматорам, так і тим, хто хоче стати професійним музикантом, а зміст навчальних програм допомагає в оволодінні необхідними компетентностями для досягнення результатів у музичній освіті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Черкасов, В.Ф. (2025). *Музична освіта в країнах-членах Європейського Союзу*. Бо Базен /Німеччина: AV Akademikerverlag.

Аліна Чуракова

студентка 3 курсу

кафедри історії української та зарубіжної музики

ХНУМ імені І. П. Котляревського,

Науковий керівник –

доктор мистецтвознавства, професор

Рощенко О. Г.

АСТРАЛЬНА СИМВОЛІКА В ОРАТОРІЇ Й. ГАЙДНА «DIE SCHÖPFUNG»

Створення астральних тіл у «*DIE SCHÖPFUNG*», як і в Біблії, починається з четвертого дня творіння. В Ораторії Й. Гайдна це відповідає першій частині, а саме 12-14 номерам, таким чином, матеріалами дослідження щодо визначення астральної символіки постають саме вони. Відповідно до Святого Письма, створення астрального світу включає появу сонця, місяця та зірок.

Всі етапи творення відіграють значну роль на шляху «від Хаосу до світла», але внутрішній астральний цикл (сонце, місяць, зірки) відіграють в цьому процесі особливу роль, адже саме вони пов'язані з символікою світла. Тому створення астральних тіл є однією з кульмінацій процесу Створення.